

17de Møde.

Fredag den 25. Oktober Kl. 9.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1919 til 31. Marts 1920.

Forhandlingen genoptoges.

Gerud Jensen: Under de Forhold, hvorunder vi for Tiden lever, har det været nødvendigt at rationere forskellige Varer og fastsætte Priser, saa at Varerne ikke blev uforholdsmæssig fordyret; Priserne maatte dog sættes saa højt, at Producenterne fik en rimelig Avance, for at Varerne kunde komme frem i størst mulig Udstrækning. At dette ikke altid har været en let Opgave, er forstaaeligt, og at der er begaaet Fejl, er tilgiveligt, men at de, naar der fra sagkyndig Side er gjort opmærksom paa dem, dog ikke bliver rettet, finder jeg uforstaaeligt. Det er vore Ernæringsforhold, jeg her tænker paa. Naar det ofte er sagt, at vi her i Landet har været langt heldigere stillede end f. Eks. Norge og Sverige, er det rigtigt nok, men det beror paa, at vort Landbrug staar paa et anderledes højt Standpunkt end Landbruget i de nævnte Lande. Vi har i mange Aar udført store Mængder af Levnedsmidler, Kød, Flæsk, Smør, Æg o. s. v., men til Gengæld har Landbruget maattet indføre betydelige Mængder af Korn, Foderstoffer og kunstig Gødning for at kunne opretholde Jordens Ydeevne i tilstrækkelig Grad og opretholde de store Besætninger, der er nødvendige for at fremskaffe den store Udførsel. At hele vor Import saa paa Grund af Krigen maatte standse, blev et føleligt Slag for Landbruget, og endnu værre blev det, da vi foruden at savne de sædvanlig indførte Varer maatte afstaa en Del af Høsten. Dette bevirkede, at Besætningerne reduceredes stærkt, hvorved Jordens Ydeevne vil blive ringere for hvert Aar. At Landbruget maatte aflevere Korn til Befolkningens Forsyning, er en Selvfølge; men Grundlaget for Leveringspligten maa være saa retfærdigt som mu-

ligt, og dernæst maa Kornet, ligesom andre Produkter, betales med Priser, der svarer til Produktionsomkostningerne. Jeg vover at sige, at Kornpriserne, i Forhold til Priserne paa andre Varer og til Landbrugets Driftsudgifter, er for lave. Vi har ikke her i Rigsdagen været særlig heldige med Kornudskrivningen efter de Kornlove, vi har vedtaget. Jeg vil haabe, vi maa være heldigere med næste Aars Kornlov, om en saadan bliver nødvendig. En Lykke for vort Samfund vilde det være, om det ikke blev nødvendigt, men at regne hermed vilde efter min Mening være uhyre letsindigt. Jeg vil derfor anmode den højtærede Indenrigsminister om, at vi, saa snart ske kan, faar forelagt Forslag til en ny Kornlov, saa at det ikke skal gaa som med de tidligere Aars Kornlove, at vi kun faar meget kort Tid til at behandle en saa vigtig og omfattende Sag. At Kornudskrivningen ikke har været retfærdig, mener jeg sikkert fremgaar af Kendsgerningerne. Statistikken viser, at en Middelhøst andrager ca. 21 Mill. Tønder, og at Landets nødvendige Forbrug — altsaa hvad der skal udskrives — er ca. 7 Millioner; altsaa skulde Landmændene aflevere en Trediedel af Høsten. Ja, hvis de kunde nøjes med det, vilde mange Landbrugere ikke være saa daarligt stillede eller være saa utilfredse, som de nu er. Der er mange Tusinder, som ikke beholder Halvdelen af deres Høst. Derom vidner de mange Anmeldelser, der i den sidste Tid er indgaaet til Amtsnævnene, det er i Tusindvis fra det Amt, hvor jeg hører hjemme. Vi maa derfor se at faa den nye Kornlov til at hvile paa et retfærdigere Grundlag end det foregaaende Aars Kornlov.

Der er her talt en hel Del om Arbejdsløsheden, og det er vist sikkert nok, at Arbejdsløsheden i den forestaaende Vinter ikke vil blive mindre, men antagelig større, end den var sidste Vinter. Det er sagt af flere og — jeg vil gentage det —, at det er heldigere at kunne anvise Arbejde end at give Understøttelse. En af Delene maa ske, thi de arbejdsløse maa hjælpes. Det staar for mig som noget af det tungeste, der kan ramme en Mand, at han ikke er i Stand til at faa Arbejde, naar han er villig til at arbejde, og overfor en saadan Mand og hans Familie maa Samfundet træde hjælpende til. Der er ogsaa fra Regeringens Side gjort en Del, og især er Amts-, By- og Sognekommunerne flere Gange opfordrede til at sætte Arbejder i Gang, og det er vistnok sket i ikke saa lille Udstrækning. De Arbejder,